

Enric Adserà Riba

Obra inèdita

JOSEP M. ROVIRA I VALLS
Director de Cultura i Paisatge

ROSA M. RICOMÀ VALLHONRAT
Directora del Museu d'Art Modern
de la Diputació de Tarragona

L'Enric Adserà ens ha fet l'honor de poder publicar per primera vegada una col·lecció de dibuixos, olis i pastels inèdits fins al moment. El treball d'un dels nostres artistes més internacionals està dedicat a la Setmana Medieval de Montblanc.

En els darrers anys l'Enric ha pogut visitar i gaudir de la festa medieval catalana per excel·lència, i captar les imatges que més tard ha anat convertint en expressions particulars. La mostra que presentem és una petita part d'una sèrie de dibuixos originals realitzats amb diferents tècniques artístiques.

Els dibuixos constitueixen en conjunt una de les dèries de l'artista, que copsa allò que troba bell i interessant al primer cop d'ull. Es tracta d'uns dibuixos realitzats com si volgués aturar el moviment, l'instant, amb quatre ratlles. L'expressivitat i la força dels detalls fets amb una senzillesa extraordinària donen vida a una plàstica de factura simple però plena de vida i de ritme.

Les anades i vingudes des de Barberà de la Conca fins a Montblanc han suposat un respir en la trajectòria de l'Enric Adserà. És com un retorn als orígens. Un retorn als principis de la seva formació al costat de l'escultor Josep Busquets o fent treballs per encàrrec per a la publicitat a Barcelona. Incorpora ara, amb més de cinquanta anys d'ofici, les expressions més elementals unides amb l'experiència de tota una vida dedicada a l'art. Són pocs els dibuixos en moviment que l'Enric ha anat traçant durant la seva àmplia i variada trajectòria artística.

Aquí, els models es belluguen; les línies fines i imprecises esdevenen inexactes i gens metòdiques, donant pas a una complicitat gairebé màgica en la captació de l'instant. Descobrir cada ofici que retrata no és gens complex, per bé que sembla d'una senzillesa gairebé infantil: ho fa fàcil. L'artista se la juga en pocs segons, els que tarda a retratar l'imprescindible guanyant el pols de l'autenticitat i del volum. Una expressió viva i dinàmica que retrata el moment com molt pocs ho saben fer.

Els crítics poden observar en aquesta darrera obra com un retorn als orígens o com una pintura feta d'amagat. Una expressió sincera i delicada que sembla estar reservada per ser observada només en la intimitat. Un pas endavant en la seva carrera que, com va fer Goya en els seus moments més amagats, retrata la vida que li és més propera per fer més llunyana la realitat de la seva obra contemporània. Els col·leccionistes que sabran valorar les diferents etapes de la vida de l'Enric trobaran en aquests nous dibuixos un déjà vu mai vist en cap altra col·lecció de l'artista: porten la marca de la casa però és difícil definir-ne l'època. Els amics, en canvi, ho descobrim més fàcilment perquè l'Enric, en la seva maduresa, ens està sorprenent amb allò més autèntic, més proper i més familiar.

ENRIC ADSERÀ RIBA

Aquests dibuixos han estat realitzats recentment. Corresponen a visites que l'artista va fer a Montblanc durant la Setmana Medieval dels anys 2008 i 2009.

En la pàgina anterior, l'Enric Adserà Riba al seu estudi de Barberà de la Conca.

DIBUIX A LA CANYA. La tècnica no pot ser més senzilla. L'artista treballa primer l'eina de treball, que no és més que una simple canya en forma de ploma o plomí per poder sucari en un tinter i dibuixar damunt d'un paper. El problema que es presenta és la seva immediatesa i el poc marge per a l'error. L'Enric dibuixa de memòria i traça les línies amb decisió i fermesa. Impressions d'enginy sobre formes suaus i elegants. El resultat final és un dibuix simple, enèrgic i espontani que exposa la mestria de l'artista i accentua la seva condició d'excel·lent dibuixant.

OLIS I PASTELS. Completen la sèrie cinc pastels i tres olis dibuixats damunt paper que segueixen la mateixa temàtica i expressivitat però que es diferencien de la resta per la seva tècnica acolorida amb diferents materials. L'estil de l'Enric Adserà Riba se'ns mostra, en aquest cas, autèntic i sense fissura, a l'estil dels olis i pastels que tota la vida no ha deixat de produir.

A tall personal i sense que això vulgui representar cap retret a l'artista, trobo que en la col·lecció que ens presenta se'ns mostra un Enric enyorat i sincer. Un Enric que recorda l'ofici i el treball d'un dibuixant que gaudeix fent allò que sap fer millor que ningú. Ens recorda, en definitiva, l'Enric que un dia va sortir de Cabra del Camp, amb el seu pare, per preguntar-li al Cèsar Martinell mentre li mostraven uns dibuixos: *"El nen diu que vol ser artista, vostè què ens aconsella que fem?"*.

Aquests dibuixos han estat realitzats recentment. Corresponen a visites que l'artista va fer a Montblanc durant la Setmana Medieval dels anys 2008 i 2009. ■

Enric Adserà Riba Cabra del Camp (Alt Camp), 1939

Inicià els estudis artístics amb l'escultor Josep Busquets a Valls, entre el 1952 i el 1954, any que es trasllada a Barcelona per continuar la formació a l'Escola de Belles Arts de Barcelona (la Llotja), que es perllongarà fins al 1958. Entre el 1956 i el 1960 serà assidu del Cercle Artístic Sant Lluç i de la Cúpula del Coliseum.

Inicia la seva vida professional com a dibuixant amb Joaquín Gallardo, que descobrirà els dots per al cant d'Adserà Riba i l'incorporarà a l'Orfeó Laudate. Posteriorment treballarà amb Pla Narbona. Els concerts de l'Orfeó li propicien els viatges, i en una trobada de cant coral al País de Gal·les coneix Korrie de Boer, cantant de l'Orfeó Internos de Haarlem (Holanda).

Les estades a Holanda el portaran a experimentar la fascinació pel paisatge i ampliar els seus coneixements artístics a la Rijksakademie van Beeldende Kunsten.

Les seves exposicions són reconegudes amb crítiques elogioses i assoleix un merescut prestigi artístic, especialment a Holanda, Suècia, Alemanya i els Estats Units. Tot i això, no oblida Cabra, on fa estades breus per retrobar la família.

Adserà Riba és un artista, pintor i escultor alhora, però també un gran amant del dibuix i el grafisme, la qual cosa li ha permès dur a terme una important carrera com a dissenyador publicitari. Del 1972 ençà, Enric Adserà ha esdevingut un artista plenament dedicat a la creació; des d'aleshores ha realitzat una gran quantitat de projectes, exposicions i encàrrecs.

La seva relació amb el Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona s'inicia l'any 1992, quan l'artista exposa per primer cop en aquesta ciutat. Donàvem a conèixer, llavors, l'obra d'un artista de les nostres comarques al qual les circumstàncies familiars havien conduït fins a Holanda, on havia consolidat una important trajectòria artística.

Aquella exposició, a més, volia retre homenatge al seu primer mestre, i així la figura de Josep Busquets

va acompanyar aquella mostra i va refermar els lligams existents entre ambdós artistes.

L'any 2000, tot just complerta la seixantena, l'Enric tornà a aquest museu. Sense oblidar el record al mestre, féu un pas endavant per mostrar-nos una personalitat amb les arrels ben afermades en el nostre país, però amb un reconeixement explícit des del país d'acollida. Dos textos de Hennie van de Louw i de Cees Straus ens permetien apropar-nos al seu entorn i a la seva obra des de la perspectiva nord-europea.

L'any 2004, Enric Adserà complí seixanta-cinc anys, edat de jubilació per a molts però no per a qui fa de l'activitat intel·lectual una forma de vida, i menys per a un artista que, com ell, mostra una creativitat i una "inquietud experimental" creixent. Aparegué la publicació Enric Adserà Riba. La inquietud experimental d'un artista, escrita per l'historiador de l'art Ad van der Blom, en la qual es recullen més de quaranta-cinc anys de treball en el camp de l'art.

L'hivern del 2011, l'obra d'Enric Adserà tornarà al territori. Tres entitats (l'Autoritat Portuària de Tarragona, el Museu de Valls i el Museu d'Art Modern de Tarragona) presentaran sengles mostres en les quals es podrà fer un recorregut cronològic i temàtic per l'obra de l'artista; així doncs, compartirà de bell nou la seva àmplia trajectòria creativa amb amics i interessats en el món de l'art. ■

